

POWIATOWY PROGRAM
ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA
OBYWATELI I PORZĄDKU PUBLICZNEGO NA LATA 2019-2022

RAZEM BEZPIECZNIEJ W POWIECIE IŁAWSKIM

1. OGÓLNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Program na lata 2019-2022 jest kontynuacją programów z okresów 2008-2015 oraz 2016-2018, których badanie efektywności wypadło pozytywnie, co uzasadnia prowadzenie dalszych działań na rzecz utrzymania lub podniesienia poziomu bezpieczeństwa w przyjętych w programie obszarach.

Program ma charakter interdyscyplinarny i opiera się na współpracy z organami administracji samorządowej i organizacjami pozarządowymi. Cel główny i cele szczegółowe programu na kolejne lata wyznaczono biorąc pod uwagę wyniki poprzedniej edycji. Zagrożenie światowym terroryzmem w połączeniu z brakiem poczucia bezpieczeństwa w życiu codziennym wyraźnie wskazują na potrzebę zwiększania działań na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego. Poczucie bezpieczeństwa - lub jego brak – przesądza o jakości życia i rozwoju społeczeństwa. Program "Razem bezpieczniej" ma ograniczyć skalę zjawisk i zachowań, które budzą powszechny sprzeciw i poczucie zagrożenia. Jednym z priorytetów programu jest "Budowa zintegrowanej wspólnoty społecznej i jej bezpieczeństwa".

Program ten powinien stanowić narzędzie wspierające realizację ustawowych działań samorządu terytorialnego na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego. Wśród licznych zadań, jakie na powiat nałożyła Ustawa z 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym, jednym z najważniejszych jest utrzymanie porządku i zapewnienie bezpieczeństwa. Zadanie to realizowane jest za pośrednictwem Powiatowej Komisji Bezpieczeństwa i Porządku przy Staroście Powiatu Iławskiego. Jednym z obowiązków tej Komisji jest opracowanie programu profilaktycznego przygotowanego na podstawie analizy stanu bezpieczeństwa, przy współpracy szeregu podmiotów uczestniczących w jego późniejszej realizacji. Wdrożenie Programu ma skonsolidować wszystkie służby, inspekcje i instytucje, przynieść także spadek liczby przestępstw i miejscowych zagrożeń, a także wzrost poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców.

Program „Razem bezpieczniej” na lata 2019-2022 obejmuje wiele obszarów i jest otwarty na wszelkie inicjatywy instytucjonalne i obywatelskie.

2. CELE PROGRAMU

- 2.1. Wzrost bezpieczeństwa w miejscach publicznych ze szczególnym uwzględnieniem tworzenia lokalnych systemów bezpieczeństwa.
- 2.2. Bezpieczne przejścia dla pieszych.
- 2.3. Przeciwdziałanie zjawiskom patologii oraz ochrona dzieci i młodzieży.
- 2.4. Edukacja dla bezpieczeństwa.

3. ZASADNICZE PODSTAWY I OBSZARY DZIAŁANIA

Na podstawie aktualnej wiedzy o stanie i poczuciu bezpieczeństwa określono obszary działania programu i kierunki aktywności zaangażowanych podmiotów. Każde przedsięwzięcie wymaga zdiagnozowania problemu, ustalenia przyczyn jego powstania, możliwości przeciwdziałania, a następnie wyznaczenia zadań, by zapobiec bądź wyeliminować zagrożenia. Podkreślenia wymaga ramowy charakter programu oraz jego otwartość na wszelkie inicjatywy oddolne. Trzeba przekonać obywateli, by chcieli być partnerami Policji, Państwowej Straży Pożarnej i innych instytucji ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego - także w kontekście egzekwowania ich obowiązków.

Do najważniejszych obszarów wymagających podjęcia działań w ramach programu należy zaliczyć:

1. Bezpieczeństwo w miejscach publicznych i w miejscu zamieszkania.
2. Bezpieczeństwo w szkole.
3. Bezpieczeństwo w środkach komunikacji publicznej.
4. Bezpieczeństwo w ruchu drogowym.
5. Bezpieczeństwo na wodzie i terenach przywodnych.

BEZPIECZEŃSTWO W MIEJSCACH PUBLICZNYCH I W MIEJSCU ZAMIESZKANIA

Problemy:

- Utrzymujące się zagrożenie przestępczością pospolitą, wciąż wysoki poziom zjawisk chuligańskich i patologicznych.
- Wzrastające zagrożenie przestępstwami popełnianymi przez osoby pozostające pod wpływem alkoholu czy narkotyków.
- Brak rzetelnej analizy realnego poziomu zagrożenia przestępczością i wykroczeniami.
- Anonimowość, bierność, brak poczucia odpowiedzialności za dobro wspólne, dające "nieme przyzwolenie" na popełnianie przestępstw i wykroczeń.
- Niewystarczająco sprawna reakcja na zawiadomienie o przestępstwach, a w szczególności na zawiadomienia o wykroczeniach - naruszeniach ładu publicznego, zachowaniach i czynach patologicznych.
- Niewłaściwa organizacja i zagospodarowanie przestrzeni publicznej oraz osiedli, sprzyjające zachowaniom aspołecznym, popełnianiu przestępstw i wykroczeń.
- Brak koordynacji działań oraz mała skuteczność podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i przestrzeń publiczną (np. odpowiedzialnych za stan dróg, porządku, oświetlenia, warunki sanitarne).
- Wciąż zbyt niski poziom zaufania społeczeństwa do formacji ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, zbyt mała gotowość do uczestniczenia w przedsięwzięciach partnerskich.
- Regulacje prawne, które utrudniają zwalczanie przestępczości i patologii we współpracy ze społeczeństwem.
- Funkcjonowanie licznych lokali gastronomicznych oraz sklepów nocnych, które często są ogniskami zachowań patologicznych lub zakłóceń porządku publicznego.

Zadania:

- Rzetelna analiza zagrożeń bezpieczeństwa i realnych potrzeb społeczności lokalnych pod względem bezpieczeństwa.
- Promowanie i efektywne wykorzystanie możliwości technicznych, a w szczególności monitoringu wizyjnego miejsc publicznych, skorelowanego z odpowiednią organizacją służby Policji.
- Aktywny dzielnicowy, jako policjant pierwszego kontaktu, który identyfikuje lokalne problemy bezpieczeństwa i porządku publicznego, dostarcza ważnych informacji pochodzących z rozpoznania rejonu i inicjuje lokalne inicjatywy na rzecz bezpieczeństwa.
- Budowa lokalnych systemów powiadamiania o zagrożeniach, patologiach z wykorzystaniem: rad osiedli, wspólnot mieszkaniowych, sołtysów na obszarach wiejskich, korporacji taksówkowych, itp.
- Podniesienie jakości realizacji zadań poprzez stanowcze piętnowanie i eliminowanie przypadków patologii, bierności i braku reakcji na zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego.
- Systematyczne kontrole lokali gastronomicznych, punktów sprzedaży alkoholu pod względem: posiadania zezwolenia na sprzedaż alkoholu, spełniania norm sanitarno-

epidemiologicznych i budowlanych (ściśła współpraca jednostek samorządu terytorialnego z lokalnymi inspekcjami, służbami i strażami).

- Przygotowanie i promowanie rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo przestrzeni publicznych, a zmniejszających anonimowość, takich jak: promowanie tzw. bezpiecznej architektury, oświetlenia, oznakowania informacyjnego.
- Wspieranie i promowanie działań budujących więzi społeczne m.in. w ramach Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
- Organizacja spotkań, konferencji i seminariów promocyjnych i edukacyjnych.
- Prowadzenie edukacji na rzecz bezpieczeństwa.
- Promowanie efektywnych metod i środków zabezpieczenia mienia.
- Inicjowanie i prowadzenie prac w dziedzinie napraw dewastacji, eksponowanie odpowiedzialności za dbałość o utrzymanie porządku.
- Inicjowanie zadań mających wpływ na bezpieczeństwo i kształtowanie odpowiednich postaw dzieci wobec zagrożeń bezpieczeństwa, w tym rewitalizacja miejsc i obiektów np. infrastruktury publicznej wykorzystywanej przez młodych ludzi do spędzania wolnego czasu.
- Wypracowanie skutecznych mechanizmów zapewnienia bezpieczeństwa imprez masowych.

Sposoby wsparcia realizacji zadań:

- Konsekwentne promowanie profesjonalizmu i zaangażowania w służbie (nagrody motywacyjne, możliwości awansu).
- Budowa rzetelnego i przejrzystego partnerstwa z administracją samorządową przy zachowaniu jedności, integralności i bezstronności Policji:
 - budowa wspólnych programów działania na rzecz bezpieczeństwa (w tym finansowanie etatów lub służb ponadnormatywnych Policji), połączonych z rozbudową systemu monitoringu,
 - tworzenie grup osiedlowych łączących przedstawicieli Policji, służby miejskiej, wspólnot, spółdzielni mieszkaniowych, stowarzyszeń, rad parafialnych, które wspólnie będą oceniały stan bezpieczeństwa na osiedlach,
 - nagradzanie organizatorów najlepszych lokalnych inicjatyw w zakresie bezpieczeństwa porządku publicznego.
- Systematyczne zachęcanie do zawiadamiania Policji o przestępstwach i patologiach.

Realizatorzy: jednostki samorządu terytorialnego, Komenda Powiatowa Policji, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, partnerzy społeczni w tym organizacje pozarządowe.

BEZPIECZEŃSTWO W SZKOLE

Problemy:

- Przestępstwa i wykroczenia w szkołach oraz w bezpośrednim sąsiedztwie szkół.
- Łatwy dostęp i stosowanie przez młodzież wyrobów tytoniowych, napojów alkoholowych, narkotyków i innych środków odurzających w postaci tzw. dopalaczy.
- Niewłaściwa reakcja społeczna na przejawy zjawisk patologicznych w otoczeniu szkół.
- Niewystarczająca współpraca osób, a także instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w środowisku szkolnym, a zwłaszcza na linii: dyrekcje - nauczyciele - uczniowie - rodzice - Policja, niski poziom wzajemnego zaufania, co może skutkować:
 - brakiem możliwości identyfikacji istniejących problemów,
 - obawą, niechęcią przed rzetelnym zajęciem się niepokojącymi zjawiskami.
- Tolerancja dla zachowań patologicznych.

Zadania:

- Ograniczenie liczby przestępstw i wykroczeń w szkołach oraz w bezpośrednim otoczeniu szkół.
- Zbudowanie skutecznych mechanizmów współpracy dyrekcji, nauczycieli, rodziców, uczniów i Policji w zakresie bezpieczeństwa w szkołach.
- Zwiększenie skuteczności ochrony szkół:
 - patrole szkolne, patrole w rejonach najbardziej zagrożonych,
 - powiązanie odpowiedzialności policjantów za poszczególne rejony szkolne,
 - upowszechnienie wizyjnego monitorowania wejść do publicznych i niepublicznych szkół i placówek oświatowych dla dzieci i młodzieży.
- Ograniczanie dostępu do papierosów, alkoholu i narkotyków w środowisku szkolnym.
- Uświadamianie rodziców w temacie zagrożeń płynących ze stosowania przez młodzież wyrobów tytoniowych, napojów alkoholowych, narkotyków i innych środków odurzających w postaci tzw. dopalaczy
- Systematyczne kontrolowanie pod względem bezpieczeństwa szkół i ich okolic, w szczególności dróg do i ze szkoły.
- Edukacja medyczna, ze szczególnym uwzględnieniem pierwszej pomocy.
- Edukacja na rzecz bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w obszarach m.in.: cyberprzestrzeni i ruchu drogowego.
- Podniesienie wiedzy na temat symptomów przemocy w szkole wśród pielęgniarek środowiska nauczania i wychowania oraz higienistek szkolnych.
- Upowszechnienie w szkołach programów profilaktycznych ukierunkowanych na wyeliminowanie agresji wśród młodzieży oraz używania przez nią substancji psychoaktywnych (papierosy, alkohol, narkotyki, dopalacze).
- Wykorzystanie środków masowego przekazu w celu promowania prospołecznych wzorców zachowań.
- Organizowanie akcji i inicjatyw na rzecz zagospodarowania czasu wolnego, mających przeciwdziałać przemocy oraz agresji wśród dzieci i młodzieży (chodzi o zajęcia pozaszkolne, sportowe i plenerowe oraz inne przedsięwzięcia edukacyjne).

Sposoby wsparcia realizacji zadań:

- Tworzenie grup szkolnych - łączących dyrekcje szkół, nauczycieli, rodziców i Policję:
 - dokonujących wspólnych analiz zagrożeń,
 - wypracowujących szkolne programy bezpieczeństwa,
 - oceniających stan bezpieczeństwa szkoły i okolicy.
- Inicjowanie i prowadzenie badań dotyczących bezpieczeństwa szkolnego (takich jak np. badania "Opinia uczniów, nauczycieli oraz rodziców na temat bezpieczeństwa w szkole".
- Promowanie skutecznych rozwiązań w zakresie bezpieczeństwa szkolnego m.in. przez:
 - uczestniczenie w konkursie "Bezpieczna szkoła".
- Rozszerzenie współpracy z organizacjami pozarządowymi na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa w szkole i jej okolicy.
- Współpraca z organizacjami społecznymi w celu propagowania spędzania wolnego czasu w sposób wolny od patologii.
- Organizowanie lokalnych forów wymiany doświadczeń, dobrych praktyk i oceny stanu bezpieczeństwa szkolnego.

Realizatorzy: jednostki samorządu terytorialnego, szkoły, Komenda Powiatowa Policji, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, partnerzy społeczni w tym organizacje pozarządowe, rady pedagogiczne, rodzice.

BEZPIECZEŃSTWO W ŚRODKACH KOMUNIKACJI PUBLICZNEJ

Problemy:

- Utrzymujące się zagrożenie przestępczością pospolitą na szlakach kolejowych (mimo spadku ogólnej liczby przestępstw z jednoczesnym wzrostem wykrywalności w tej kategorii), zwłaszcza zwiększenie się liczby:
 - przestępstw pospolitych, w tym kradzieży kieszonkowych,
 - zakłóceń porządku publicznego, w szczególności zachowań chuligańskich,
 - wybryków grup młodzieżowych na dworcach, stacjach i przystankach kolejowych.
- Wysoki poziom zagrożenia przestępczością, wykroczeniami oraz innymi zjawiskami nieakceptowanymi społecznie w środkach komunikacji miejskiej:
 - rozbojami, kradzieżami, wymuszeniami rozbójniczymi,
 - wandalizmem, dewastacją,
 - agresja słowna (wzywiska, zaczepki).
- Zakłócenia porządku podczas przemieszczania się uczestników imprez masowych (festiwale, koncerty, imprezy sportowe).
- Zagrożenie dla bezpieczeństwa wielu osób spowodowane kradzieżami i dewastacją elementów infrastruktury środków komunikacji publicznej.
- Zubożenie pracowników komunikacji publicznej na łamanie prawa, w szczególności brak reakcji na przypadki okradania pasażerów, akty chuligańskie i wandalizm.

Zadania:

- Rzetelna analiza zagrożeń przeprowadzona wspólnie przez Policję, administrację odpowiedzialną za transport, straż ochrony kolei, spółki kolejowe - ustalenie szlaków, miejsc, czasu i charakteru najpoważniejszych zagrożeń.
- Dokonanie podobnej analizy publicznej komunikacji miejskiej we współpracy z administracją samorządową i przy wykorzystaniu opinii mieszkańców.
- Organizacja służby adekwatnie do zidentyfikowanych zagrożeń.
- Systematyczne ocenianie efektów działań i dokonywanie ewentualnych korekt.
- Promowanie technicznych środków wspierających bezpieczeństwo (np. komunikacyjnych systemów antynapadowych).

Sposoby wsparcia realizacji zadań:

- Realizacja zadań zawartych w "Porozumieniu o współdziałaniu w zakresie strategii zmierzającej do poprawy bezpieczeństwa na obszarach kolejowych", zawartego pomiędzy Komendantem Głównym Policji, Komendantem Głównym Straży Granicznej, Komendantem Głównym Żandarmerii Wojskowej a Spółka PKP SA. 6 lipca 2004 roku.
- Prowadzenie nasilonych akcji zwalczania przestępstw i patologii w środkach komunikacji publicznej we współpracy z przewoźnikami w takim czasie i w takich miejscach, gdzie zagrożenia występują najczęściej, m.in. w weekendy itd.
- Promowanie wprowadzania skutecznych metod i środków technicznego zabezpieczenia mienia (np. znakowanie elementów infrastruktury, instalowanie monitoringu wizyjnego w pojazdach i na dworcach, zapewnienie środków łączności) z jednoczesną kontrolą, np. punktów skupu metali kolorowych lub złomu w celu zlikwidowania paserstwa (propagowanie systemu identyfikacji mienia DNA Program).
- Budowa sprawnego powiadamiania o zagrożeniach i patologiach w środkach komunikacji publicznej, przy wykorzystaniu środków technicznych, z udziałem przewoźników:
 - organizacja szkoleń dla pracowników komunikacji publicznej o reagowaniu na zagrożenia i patologie.

Realizatorzy: jednostki samorządu terytorialnego, Komenda Powiatowa Policji, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej, partnerzy społeczni w tym organizacje pozarządowe, przewoźnicy drogowi i kolejowi w tym spółki grupy PKP SA., firmy transportowe.

BEZPIECZEŃSTWO W RUCHU DROGOWYM

Problemy:

- Duża liczba wypadków drogowych, szczególnie ze skutkiem śmiertelnym.
- Duża ilość przypadków kierowania pojazdem pod wpływem alkoholu lub innego środka odurzającego: narkotyki/dopalacze.
- Nadmierna prędkość pojazdów, liczne przypadki nieużywania pasów bezpieczeństwa, użytkowanie telefonów komórkowych bez systemów głośnomówiących.

Zadania:

- Zwiększenie liczby i aktywności patroli policyjnych na drogach, szczególnie w rejonie miast (zintensyfikowanie wykrywania substancji psychoaktywnych u kierowców, intensyfikacja kontroli prędkości pojazdów wraz z ciągłym wdrażaniem nadzoru automatycznego).
- Intensyfikacja kontroli przewoźników pod względem przestrzegania przepisów ustawy o transporcie drogowym (współpraca Policji z Inspekcją Transportu Drogowego).
- Edukacja w celu kształtowania świadomego i kulturalnego uczestnika ruchu drogowego, respektującego prawo i szanującego prawa innych uczestników tego ruchu.
- Upowszechnianie zasad ratownictwa drogowego oraz z zakresu udzielania pierwszej pomocy.
- Promowanie działań na rzecz bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Sposoby wsparcia realizacji zadań:

- Realizacja programów profilaktycznych na rzecz bezpieczeństwa w ruchu drogowym.
- Realizacja szkoleń, kursów dla dzieci i młodzieży obejmujących zasady bezpiecznego poruszania się po drogach publicznych, pierwszej pomocy przedmedycznej itp.
- Opracowanie i wdrożenie zasad kształtowania bezpiecznej przestrzeni w ruchu drogowym.

Realizatorzy: jednostki samorządu terytorialnego, Komenda Powiatowa Policji, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej, partnerzy społeczni w tym organizacje pozarządowe.

BEZPIECZEŃSTWO NA WODZIE I TERENACH PRZYWODNYCH

Problemy:

- W okresie letnim duża liczba zdarzeń, które mają związek z wodą i terenami przywodnymi oraz osobami nad nimi bezpośrednio przebywającymi.
- Występowanie utonięć ludzi spowodowane niestosowaniem się do zasad bezpieczeństwa obowiązujących na wodzie.
- Kradzieże łodzi, kajaków, niszczenie mienia, włamania i kradzieże wyposażenia jachtów.
- Zwiększanie się w kolejnych latach liczby jednostek pływających, powodujące wzrost niebezpieczeństwa kolizji na zatłoczonym szlaku żeglownym.
- Rozwijanie nadmiernych prędkości na szlaku żeglownym, niestosowanie się do obowiązujących przepisów ustawy o żegludze śródlądowej z 21 grudnia 2000 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 2128 ze zm.)
- Przypadki kierowania sprzętem pływającym pod wpływem alkoholu lub innego środka odurzającego: narkotyki/dopalacze.
- Odnotowywane przypadki kłusownictwa na wodach powiatu iławskiego.

Zadania:

- Zwiększenie liczby i aktywności patroli służb odpowiedzialnych za kontrolę przestrzegania zasad bezpieczeństwa na wodzie (zintensyfikowanie działań mających na celu wykrywanie u pływających substancji psychoaktywnych, intensyfikacja kontroli prędkości jednostek pływających).

- Kontrola stanu i wyposażenia jednostek pływających pod względem przestrzegania przepisów ustawy o żegludze śródlądowej.
- Edukacja w celu kształtowania świadomego i kulturalnego uczestnika żeglugi śródlądowej, respektującego prawo i szanującego prawa innych uczestników tego ruchu.
- Upowszechnianie zasad udzielania pierwszej pomocy.
- Promowanie działań na rzecz bezpieczeństwa w ruchu po wodach śródlądowych.
- Promowanie działań na rzecz zapobiegania kłusownictwu na wodach powiatu.

Sposoby wsparcia realizacji zadań:

- Realizacja programów profilaktycznych na rzecz bezpieczeństwa w żegludze śródlądowej.
- Realizacja szkoleń, kursów dla dzieci i młodzieży obejmujących zasady bezpiecznego wypoczynku na wodzie i nad wodą, pierwszej pomocy przedmedycznej itp.
- Opracowanie i wdrożenie zasad kształtowania bezpiecznej przestrzeni w ruchu po wodach śródlądowych.
- Promowanie i wspieranie działalności organizacji społecznych działających na rzecz bezpieczeństwa i porządku na wodzie.

Realizatorzy: jednostki samorządu terytorialnego, partnerzy społeczni w tym organizacje pozarządowe, Komenda Powiatowa Policji, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej, Państwowa Straż Rybacka, Społeczna Straż Rybacka, Państwowa Straż Łowiecka, Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Polski Związek Wędkarski.

Wszystkie działania będą realizowane przez cały okres trwania programu.

Bezpośredni nadzór merytoryczny nad realizacją programu pełni Powiatowa Komisja Bezpieczeństwa i Porządku Starostwa Powiatowego w Iławie. Komisja przedłoży Zarządowi Powiatu Iławskiego roczne sprawozdanie z realizacji programu w terminie do końca stycznia następnego roku.